

Kuva-arkistotyön periaatteita

Anne Isomursu 22.11.2011 Valtakunnalliset kuva-arkistopäivät

SUOMEN **VALOKUVATAITEEN** MUSEO

Arkistohallinnan tilanne 2011

- Museoiden kokoelmissa nyt arviolta 23 milj. valokuvaa
- Kuva-arkistomateriaalista sähköisesti luetteloitu noin 10 % eli
- Kuvia digitoitu alle 10 %
- Luettelointi ja digitointi eivät pysy kartunnan perässä ja luettelointikaula kasvaa

Museolaki 2006: Valokuvat ovat visuaalista kulttuuriperintöä

Kuva-arkistotoiminnan tehostaminen edellyttää uusien työmenetelmien kehittämistä ja koulutusta

- arkistohenkilökunnan ja konservattoreiden koulutus
- valokuvaajien ja digitoijien ammattikoulutuksen hankkineiden museoammatillinen jatkokoulutus
- luettelointimenetelmien ja tiedonhallinnan kehittäminen
- vakansseja valokuva-arkistoihin
- arkistohallinnan ohjeistusta kuvien tuottajille

SUOMEN **VALOKUVATAITEEN** MUSEO

Valokuvakokoelmien tiedonhallinnan erityistarpeita

- säilyttäminen edellyttää erikoistietoa materiaaleista, valmistamisesta ja käytöstä
- valokuvat ovat luonteeltaan monistettavia
- tieto alkuperäisestä funktiosta nostaa valokuvakokoelmien arvoa
- valokuvat ovat ainutkertaisia ja tulkinnallisia

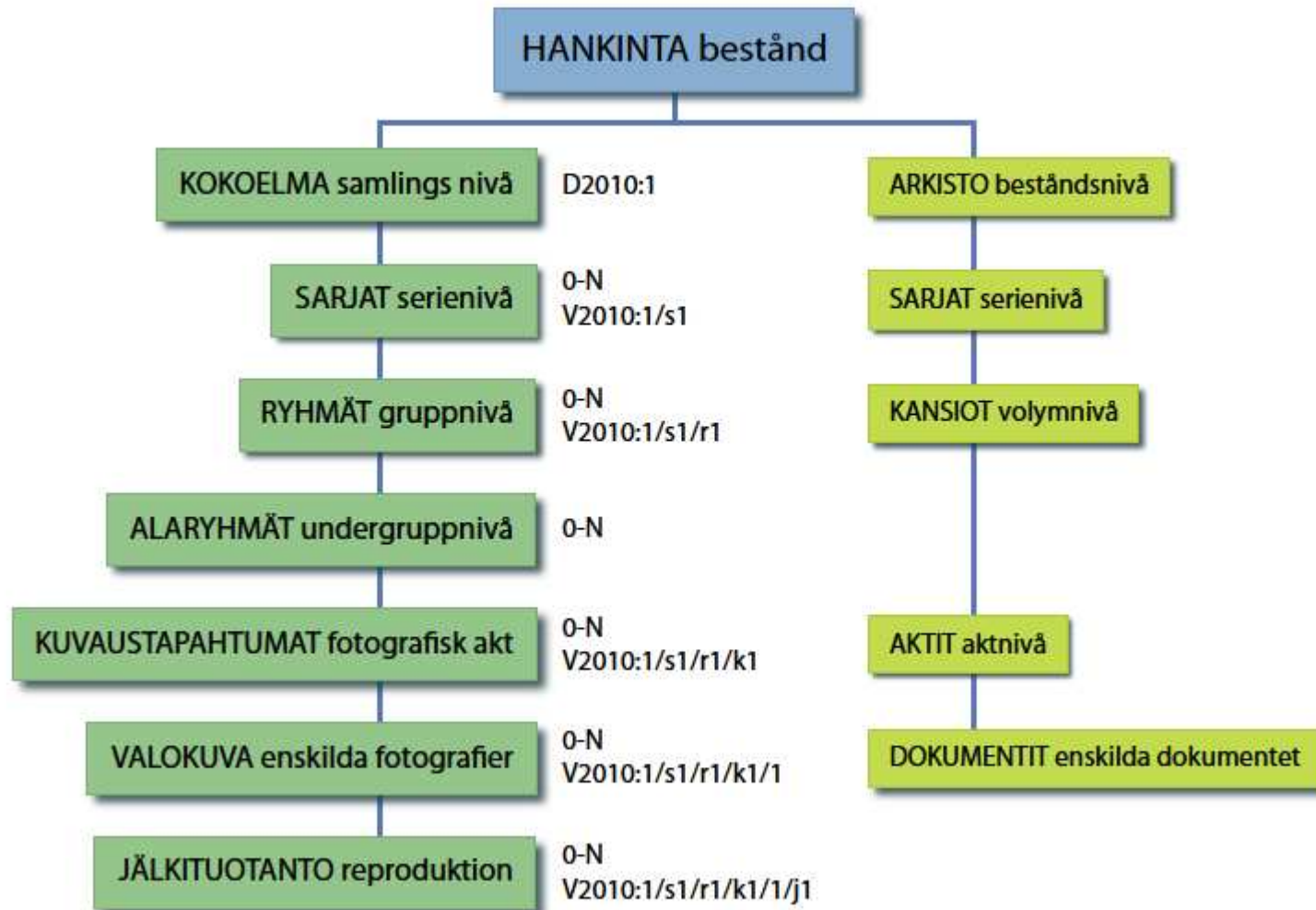
Arkistot hallitsevat tehokkaasti kokoelmia, joissa on valtavasti yksittäisiä dokumentteja

- museot kokoavat kuvavalikoimia
- valinnat kansatieteen, historian ja taidehistorian näkökulmista
- seulonta
- kokoelmatason tieto diaariin
- yksittäiset kuvat luetteloidaan päänumeron alle
- arkistot tallentavat arkistonmuodostajan tuottaman kokonaisuuden
- arkiston rakenne dokumentoidaan arkistonmuodostajan toiminnan kuvaksi
- yksittäisiä asiakirjoja luetteloidaan harvoin

Kokoelmarakenteen dokumentoimiseksi

- kokoelman osat ja siihen liittyvät dokumentit tutkitaan
- tunnistetut kokonaisuudet, ryhmät nimetään
- ryhmän kuvia yhdistävä tekijä pyritään tunnistamaan sisällön ja merkintöjen perusteella
- kokonaisuuksien järjestysperiaatteet selvitetään: esim. tuottamisen mukaan kronologisesti, tilaajittain aakkosjärjestyksessä
- kokoelman rakenne kuvaillaan alkuperäisinä tuotannollisina kokonaisuuksina

Monitasoinen luettelointi - hierarkkinen tietomalli

Kuvaustapahtumaan kuuluvien valokuvien väliset suhteet kantavat sellaista informaatiota valokuvaustilanteesta, että sitä ei voida tavoittaa pelkästään kuvien sisällöstä.

SUOMEN **VALOKUVATAITEEN** MUSEO

Rinnakkaiskuvia ei pidä seuloa, koska ne taustoittavat valokuvaajan valintoja kuvaustilanteessa

- Vertaamalla rinnakkaiskuvia julkaistuihin kuviin voidaan seurata valokuvaajan tavoitteita ja päätöksentekoa kuvaustilanteessa
- Julkaisuvalintojen pohjalta voidaan ymmärtää minkälaisia merkityksiä aikalaiset ovat nähneet kuvissa ja kuvatuissa tilanteissa
- Dokumentoimalla kokoelman rakenne ja valitsemalla yksittäin luetteloitavaksi vain keksisin aineisto, esimerkiksi julkaistut kuvat, saadaan kokoelman kokonaisuus hallintaan

SUOMEN **VALOKUVATAITEEN** MUSEO